

**ОДБОРУ ЗА НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКУ ДЕЛАТНОСТ
МЕДИЦИНСКОГ ФАКУЛТЕТА ВОЈНОМЕДИЦИНСКЕ
АКАДЕМИЈЕ УНИВЕРЗИТЕТА ОДБРАНЕ У БЕОГРАДУ**

На 90. седници Наставно-научног већа одржаној 30.09.2021. године, покренут је поступак за стицање научног звања научни сарадник за в.с. др сц. Мед. Мартина Попевића, специјалисте медицине рада са Института за медицину рада ВМА.

Ради спровођења поступка образована је комисија у саставу:

1. Проф. др Иван Миков, редовни професор катедре Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду – председник комисије
2. Проф. др Јовица Јовановић, научни саветник, редовни професор катедре Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Нишу
3. Доц. др Милорад Шпановић, доцент катедре Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду

На основу приложене документације везано за научно-истраживачки рад, као и увида у целокупни рад кандидата, Одбору за научно истраживачку делатност Медицинског факултета Војномедицинске академије универзитета одбране у Београду, Комисија подноси следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. БИОГРАФСКИ ПОДАЦИ

Др Мартин (Бранко) Попевић (ЈМБГ 2704977710280), рођен је 27.04.1977. године у Београду. Медицински факултет Универзитета у Београду је уписао 1995. године, а дипломирао је 2001. године у Београду са просечном оценом 9.80.

Дана 05.05.2009. године, на Медицинском факултету у Београду, положио је специјалистички испит из медицине рада са одличним успехом, и тиме стекао звање специјалисте медицине рада (Одлука бр 24/158 Медицинског факултета у Београду).

Од 2004. године ради као асистент приправник на катедри Медицина рада и као клинички лекар у Институту за медицину рада Србије. Од 2009. године ради као специјалиста медицине рада у Институту за медицину рада Србије.

У периоду од 2018-2021. године ради као Начелник центра за хигијену и физиологију рада Института за медицину рада Србије и као шеф катедре за постдипломску и специјалистичку наставу из медицине рада Медицинског факултета Универзитета у Београду.

Од 27/07/2021 ради у Институту за медицину рада Војномедицинске академије као специјалиста медицине рада.

Дана 12.10.2009. године, на Медицинском факултету у Београду, др Мартин Попевић је одбранио магистарску тезу под називом „Прогностички значај ергоновинског теста за појаву нових кардиоваскуларних догађаја“, пред комисијом у саставу: проф. др Миодраг Остојић, проф. др Михајло Здравковић, и доц. др Бранко Белеслин чиме је стекао академски назив магистра медицинских наука (Решење Медицинског факултета у Београду бр 40/21, од 12.10.2009. године). Дана 21.04.2016. године, др Мартин Попевић је одбранио докторску дисертацију под називом „Поспаност, синдром опструктивне апнеје у спавању и саобраћајни трауматизам код возача професионалаца“, чиме је стекао академски назив доктора медицинских наука (Решење бр 04 2823, од 21.04.2016. године).

Др Мартин Попевић је започео уже специјалистичке студије из области Саобраћајна медицина (Одлука бр 40/17 Медицинског факултета у Београду).

У звање асистента приправника изабран у септембру 2003. године на катедри предмета

Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Београду. Реизабран у звање асистента приправника 30.10.2008. године. Изабран у звање асистента 21.10.2010. године. Одлуком Медицинског факултета Универзитета у Београду од 29.01.2014. године, именовани је реизабран у звање асистента за ужу научну област Медицина рада за период од 3 године. Изабран у звање доцента 21.10.2017. године.

Рецензент је већег броја радова за часописе са ИСИ СЦИ листе (Traffic Injury Prevention, International Journal of Preventive Medicine, Accident Analysis & Prevention, Journal of Diabetes, Reliability Engineering & System Safety, Disability and Rehabilitation, International Journal of Nursing Practice, International Journal of Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Journal of Obstetrics and Gynaecology, Annals of Thoracic Medicine, Sleep and Breathing..).

Активно учествовао у формирању Центра за испитивање поремећаја дисања у спавању Института за медицину рада Србије у оквиру пројекта Министарства просвете и науке ОН 175081.

Учесник је и носилац задатака у оквиру домаћих и међународних пројеката Министарства здравља и Министарства просвете и науке Републике Србије.

Технички секретар за 1. конгрес медицине рада и заштите на раду Србије, секретар конгреса за 12. и 13. конгрес медицине рада, у организацији Института за медицину рада Србије, Катедре Медицине рада Медицинског факултета у Београду и других установа.

Аутор је и коаутор више научних радова у домаћим и страним часописима. У досадашњем периоду, регистровано је 92 хетероцитата, Хиршов индекс је 6.

Члан је међународног удружења медицине рада (ИЦОХ) и Европског удружења за истраживање сна (ЕСРС), и активан члан Српског лекарског друштва и Српског сомнолошког друштва..

2. БИБЛИОГРАФИЈА

М20. РАДОВИ ОБЈАВЉЕНИ У ЧАСОПИСИМА МЕЂУНАРОДНОГ ЗНАЧАЈА

М21. Рад у врхунском међународном часопису (М21= 8) , број резултата 1
Поена 4

1. Mandić-Rajčević S, Bulat Z, Matović V, **Popević M**, Lepić M, Mandić B, Jovanović M, Haufroid V, Žarković M, Bulat P. Environmental and take-home lead exposure in children living in the vicinity of a lead battery smelter in Serbia. Environmental Research. 2018;167: 725-734, <https://doi.org/10.1016/j.envres.2018.08.031>

IF 5,026

Број хетероцитата = 8

М22. Рад у истакнутом међународном часопису (М22=5), број резултата 2
Поена 10

2. **Popević MB**, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: translation and validation of Serbian version of Berlin Questionnaire. Quality of Life Research. 2016; 25(2): 343-349.

IF 2,344

Број хетероцитата = 14

3. Pantic I, Nesic D, Basailovic M, Cetkovic M, Mazic S, Suzic-Lazic J, **Popevic M**. Chromatin Fractal Organization, Textural Patterns, and Circularity of Nuclear Envelope in Adrenal Zona Fasciculata Cells. Microscopy and Microanalysis. 2016; 22(6): 1120-1127.

M 22 IF 1,891

Број хетероцитата = 9

M23. Рад у међународном часопису (M23=3), број резултата 9 Поена 24,2

4. **Popević MB**, Milovanović AP, Milovanović S, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Velaga M. Reliability and Validity of the Pittsburgh Sleep Quality Index-Serbian Translation. Evaluation & the Health Professions. 2018; 41(1): 67-81.
IF 1,604
Број хетероцитата =17
Број поена: 3
5. **Popević MB**, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: Validation of STOP-BANG questionnaire. International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health. 2017;30(5):751–761.
IF 1,367
Број хетероцитата =20
Број поена: 3
6. **Popević M**, Janković S, Borjanović S, Jovičić S, Tenjović L, Milovanović A, Bulat P. Assessment of coarse and fine hand motor performance in asymptomatic subjects exposed to hand-arm vibration. Arh Hig Rada Toksikol. 2014;65:29-36
IF 0,932
Број хетероцитата = 6
Број поена: 3
7. Vukicevic-Sretenovic J, Nagorni-Obradovic L, Popevic S, **Popevic M**, Maric D. Tripe palms and digital clubbing associated with metastatic lung adenocarcinoma-Case report and review of literature. HealthMed. 2013; 7(5): 1709-1711.
IF 0,435
Број хетероцитата =0
Број поена: 3
8. **Popević M**, Kisić G, Đukić M, Bulat P. Work ability assessment in a patient with Wilson's disease. Arh Hig Rada Toksikol. 2011; 62: 163-167.
IF 1,048
Број хетероцитата =4
Број поена: 3
9. Milovanović A, Milovanović J, Obrenović S, Milovanović A, Simonović P, Čemerikić D, Tačević Z, Petronić I, Grajić M, Kekuš D, **Popević M**. Lyme neuroborreliosis. Acta veterinaria. 2011; 61 (1): 89-98.
IF 0,167
Број хетероцитата =1
Број поена: 1,6
10. Milovanović A, Nowak D, Milovanović A, Hering K, Klein J, Kovalevskiy E, Kundiev Y, Peruničić B, **Popević M**, Šuštran B, Nenadović M. Silicotuberculosis and Silicosis as Occupational Diseases: Report of Two Cases. Srp Arh Celok Lek. 2011;139(7-8):536-539
IF 0,190
Број хетероцитата = 7
Број поена: 1,6
11. Stankovic SJ, Jankovic SM, Borjanovic S S, Tenjovic LR, **Popevic MB**, Barjaktarovic MC. Rewarming curves and derived parameters in the diagnosis of hand-arm vibration syndrome. Medicina del Lavoro. 2011; 102 (5): 445-454.
IF =0,321
Број хетероцитата = 6
Број поена: 3

12. Miladinović-Đukanović N, Đoković J, Torbica N, **Popević M**. Kriptogena pneumonija u organizaciji - prikaz slučaja. Srp Arh Celok Lek. 2009 Nov-Dec;137(11-12):681-683.

IF 0,194

Број хетероцитата =0

Број поена: 3

M34. Саопштење са међународног скупа штампано у изводу (M34=0,5), број резултата 4 Поена 2

13. **Popevic M**, Milovanovic A, Nagorni-Obradovic LJ, Sleep characteristics and the risk of obstructive sleep apnea syndrome in commercial bus drivers. Somnologie 2015 [Suppl 1] 19: 27-27 DOI 10.1007/s11818-015-0714-0 (Meeting abstract)
14. **Popevic M**, Milovanovic A, Nagorni-Obradovic LJ. Pulmonary function and obstructive sleep apnoea syndrome in commercial drivers. Somnologie 2015 [Suppl 1] 19: 30-30 DOI 10.1007/s11818-015-0714-0 (Meeting abstract)
15. **Popevic M**, Milovanovic A, Babic D. Sleepiness and risk of obstructive sleep apnoea syndrome in ambulance drivers. 2nd International Sleep and Breathing Conference Berlin 2013 Book of abstracts: P 20244.
16. **Popevic M**, Milovanovic A, Babic D. Excessive sleepiness and the risk of obstructive sleep apnoea syndrome in professional taxi drivers. Journal of sleep research 2012; vol. 21, supplement 1: 225-225 (Meeting Abstract)

M 45. Поглавље у књизи M 42 или рад у тематском зборнику националног значаја (M45=1,5), број резултата 7 Поена 10,5

17. **Попевић М**, Нешић Д. Бол са аспекта медицине рада. У: Стевановић П, Нешић Д, Лађевић Н. Медицина бола. Медицински факултет Универзитета у Београду, Планета принт, 2019; 669-675. ИСБН 978-86-7117-598-2.
18. Нешић Д, Лађевић Н, Де Лука С, **Попевић М** ет ал. Неурофизиологија акутног и хроничног бола. У: Стевановић П, Нешић Д, Лађевић Н. Медицина бола. Медицински факултет Универзитета у Београду, Планета принт, 2019; 17-39. ИСБН 978-86-7117-598-2.
19. Трајановић Н, **Попевић М**. Поремећаји спавања. У: Миловановић С., главни уредник: Психијатрија са негом психијатријских болесника. Медицински факултет Универзитета у Београду, 2019; 37-45. ИСБН 978-86-
20. Јанковић С, Марић Б, **Попевић М**. Опасности. У: Метод за процену ризика на радном месту и у радној околини, уредник Др сци мед Срђан Борјановић, Еко Центар, Београд, 2008, 145-155.
21. **Попевић М**. Физичко оптерећење и ергономски ризици. У: Борјановић С, главни уредник. Специјализована методологија Метод за процену ризика на радним местима у здравственим установама, Институт за медицину рада Србије, Светло, 2011;190-204
22. **Попевић М**, Јанковић С, Ристовић Ј. Опасности. У: Борјановић С, главни уредник. Специјализована методологија Метод за процену ризика на радним местима у здравственим установама, Институт за медицину рада Србије, Светло, 2011; 226-264.
23. **Попевић М**, Булат П. Оцена радне способности пацијената са синдромом хроничног замора/мијалгичним енцефаломијелитисом. Ацта клиника. 2009; 9(1): 137-157

M53. Рад у националном часопису (M51=2, M53=1), број резултата 9 Поена 10

24. Стојанов Ј, Стојанов А, Бинић И, Антонијевић Ј, **Попевић М**. Квалитет спавања код болесника са мијастенијом гравис. Ацта медица Медианае 2019;58(3):32-39.
25. Basanets AV, Ostapenko TA, **Popević M**, Đoković J, Petrović T. The role of proteolysis-antiproteolysis system genes in occupation COPD development. Svet rada. 2018; 15(4): 392-399.

26. **Popević M.** Absenteeism-analysis and control. Svet rada. 2018; 15(4):454-464
27. Borjanović S, **Popević M**, Marić B, Jokić V, Aleksić B, Torbica N. Methods for workplace risk assessment. Svet rada. 2018; 15(4):465-476
28. **Попевић М**, Миловановић А. Синдром опструктивне апнеје у спавању – утицај на прекомерну поспаност у возњи и саобраћајни трауматизам. Енграми. 2014; 36(1-2): 77-86
29. Стефоски А, **Попевић М**, Стефановић Д. Повишени параметри биохуморалног статуса као фактор ризика код радника који имају предиспозицију за појаву болести кардиоваскуларног система. Свет рада. 2011; 8 (1): 1-7
30. Стефоски А, Миловановић А, Стефановић Д, **Попевић М**. Претерана ухрањеност радничке популације-један од фактора ризика за појаву кардиоваскуларних болести. Свет рада. 2011; 8 (1): 27-33
31. Симић В, Стефоски А, Симић М, Миловановић А, **Попевић М**, Стефановић Д. Атопијска и неатопијска астма-спирометријски ток болести. Свет рада. 2011; 8 (3): 345-353.
32. Стефоски А, Симић В, Миловановић А, **Попевић М**, Стефановић Д. Информациони систем здравствене установе. Свет рада. 2011; 8 (3): 320-324

М63. Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини (М63=1), број резултата 4 Поена 4

33. **Попевић М**, Ковачевић И, Борјановић С, Марић Б, Торбица Н. Хигијена рада-дефиниција, историјат, значај. Зборник радова ХИИИ конгрес медицине рада са међународним учешћем. Златибор 13-16 септембар 2017. Свет рада 2017; 14 (4): 422-435.
34. **Попевић М**. Неуролошки поремећаји од значаја за оцену здравствене способности за држање и ношење оружја. Свет рада 2016; 13 (4): 465-478
35. **Попевић М**. Процена ризика на радним местима у здравственим установама- утицај физичког оптерећења и ергономских ризика. Свет рада 2013; 10 (4): 403-412
36. Миловановић А, Миловановић А, Шекуларац З, Шуштран Б, Вуковић С, Мандић Б, **Попевић М**, Бабић М, Ђукић М. Силикоза, јуче, данас, сутра. Свет рада 2011; 8 (4): 395-412.

М64. Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу (М64=0,2), број резултата 16 Поена 3,2

37. Јовић М, Миловановић А, **Попевић М**. Стрес на раду код здравствених радника. Зборник радова ХИИИ конгрес медицине рада са међународним учешћем. Златибор 13-16 септембар 2017. Свет рада 2017; 14 (4): 540-541.
38. Вуковић С, Ђукић М, Марић Б, **Попевић М**, Борјановић С. Анализа морбидитета радника професионално изложених цитостатикима. Зборник радова ХИИИ конгрес медицине рада са међународним учешћем. Златибор 13-16 септембар 2017. Свет рада 2017; 14 (4): 610-611.
39. Вуковић С, Борјановић С, Ђукић М, **Попевић М**, Марић Б. Мере заштите у току рада са цитостатикима. Зборник радова ХИИИ конгрес медицине рада са међународним учешћем. Златибор 13-16 септембар 2017. Свет рада 2017; 14 (4): 622-623.
40. Ђукић М, Вуковић С, Борјановић С, **Попевић М**. Анализа морбидитета здравствених радника професионално изложених дејству јонизујућег зрачења. Зборник радова ХИИИ конгрес медицине рада са међународним учешћем. Златибор 13-16 септембар 2017. Свет рада 2017; 14 (4): 636-637.
41. Нагорни-Обрадовић Јб, **Попевић М**, Арсић М, Васић Ј, Бабић Д. Субјективни квалитет сна пацијената са хроничном опструктивном болешћу плућа. ХИИИ Конгрес удружења интерниста Србије, Зборник сажетака. Интернист, 2013;5(1), суплемент: 68

42. Нагорни-Обрадовић Љ, **Попевић М**, Арсић М, Васић Ј, Бабић Д. Симптоми поремећаја спавања код пацијената са хроничном опструктивном болешћу плућа ХИИИ Конгрес удружења интерниста Србије, Зборник сажетака. Интернист, 2013;5(1), суплемент: 68
43. **Попевић М**, Нагорни-Обрадовић Љ, Арсић М, Васић Ј, Миловановић А, Бабић Д. Ризик од синдрома опструктивне апнеје у спавању код пацијената са хроничном опструктивном болешћу плућа. Конгрес респираторне медицине Србије, 18-20 октобар 2013, Београд, Програм, 2013: П 02
44. Ђукић М, Мирковић Д, Вуковић С, **Попевић М**, Пајић Ј, Мирков З, Петровић Т, Бабић М, Џамић М. Јонизујуће зрачење као етиолошки фактор у настанку катаракте – приказ случаја. Свет рада 2013; 10 (4): 596-597
45. Миладиновић-Ђукановић Н, Кисић Г, **Попевић М**. Значај специфичног бронхопровактивног теста у дијагностици професионалне бронхијалне астме. Свет рада 2013; 10 (4): 601-603
46. Миловановић Ж, **Попевић М**, Мишовић М, Ловић С, Миловановић А. Дисомније као узрок радне неспособности професионалног возача-приказ случаја. Свет рада 2013; 10 (4): 634-635
47. **Попевић М**, Ђукић М, Бабић М, Мандић Б, Бабић Д. Квалитет сна и ризик од поремећаја дисања у спавању код радника запослених на преради оловних акумулатора. Свет рада 2012; 9 (4): 553-555.
48. Ракић Б, Пајић Ј, Миловановић А, **Попевић М**, Ђукић М. Компаративна анализа цитогенетских и хематолошко-биохемијских параметара код професионалне изложености хемијским мутагенима. Свет рада 2012; 9 (4): 571-573.
49. Мандић Б, Булат П, Чабаркапа М, **Попевић М**, Марић Б. Вредности биолошких маркера експозиције и ефеката олова пре и током хелатне терапије. Свет рада 2012; 9 (4): 620-622.
50. **Попевић М**, Ђукић М, Бабић М, Мандић Б, Бабић Д. Бронхијална астма на радном месту- значај употребе циљаних упитника о симптомима астме. Свет рада 2011; 8 (4): 581-583.
51. Јокић В, **Попевић М**. Процена ризика код професионалне експозиције биолошким штетностима у антитуберкулозном диспанзеру. Свет рада 2011; 8 (4): 607-609.
52. Мандић Б, Чабаркапа-Милановић М, Бабић М, **Попевић М**, Ђукић М. Клиничко испитивање и оцена радне способности радника изложених цинку у току радног процеса-приказ случаја. Свет рада 2011; 8 (4): 625-626.

М70. Одбрањена докторска дисертација
(М71=6)Поена 6

53. Попевић М. Поспаност, синдром опструктивне апнеје у спавању и саобраћајни трауматизам код возача професионалаца. Докторска дисертација. Медицински факултет Универзитета у Београду. 2016.

Укупно поена
73,9

3. АНАЛИЗА РАДОВА

Др Мартин Попевић је приложио списак својих публикованих стручних и научних радова из области медицине рада. У целини је публиковано 21 (двадесет један) рад, од тога 12 (дванаест) у међународним часописима и 9 (девет) у националним часописима; остали радови су објављени као саопштења (у целини, и као изводи) са научних скупова, и то 4 (четири) са међународних скупова и 20 (двадесет) са националних скупова. Први аутор је у 4 (четири), а коаутор је у 3 (три) рада у М 45 категорији, од чега су 3 рада поглавља у уџбеницима прихваћеним за основну и постдипломску наставу. Први аутор је у 1 (једном) раду категорије М22, и 4 (четири) рада категорије М 23. Коаутор је у 1 (једном) раду из групе М21, у 1 (једном) раду из групе М 22, и у 5 (пет) радова из групе М23.

Укупни импакт фактор радова кандидата је 15,519.

У току досадашњег рада, највише се бавио проблематиком везаном за процену утицаја поремећаја спавања на радну способност, као и проценом здравствених ризика на радним местима и у радној околини.

У оквиру истраживачког рада из области утицаја поремећаја спавања, др Мартин Попевић је извршио први званичан превод на српски језик и формалну валидацију више стандардизованих међународних упитника и скрининг алата за испитивање поремећаја спавања на узорку професионалних возача у Србији.

Урађен је превод и валидација Питсбург Индекса Квалитета Сна (orig. Pittsburgh Sleep Quality Index). То је стандардизовани упитник за самопроцену квалитета сна у претходних месец дана. Упитник се састоји од 19 питања, која формирају 7 подскала PSQI упитника: субјективни квалитет сна („Subjective sleep quality“: C1, једно питање), латенца успављивања („Sleep latency“: C2, два питања), трајање сна („Sleep duration“: C3, једно питање), уобичајена ефикасност спавања („Habitual sleep efficiency“: C4, три питања), поремећаји сна („Sleep disturbances“: C6, девет питања), употреба лекова за спавање („Use of sleep medication“: C6, једно питање) и поремећај дневних функција („Daytime dysfunction“: C7, два питања). Осим наведених, PSQI садржи и пет питања о квалитету сна испитаника на које одговара брачни партнер, цимер или члан породице који спава у истој просторији са испитаником. Ова питања имају клинички значај, али се не бодују. Скоровање упитника се ради на основу модела предложеног од стране аутора. За сваку од подскала се дефинише број поена, на скали од 0-3 (0= нема потешкоћа, 3= значајне потешкоће). Укупни скор упитника представља суму појединачних скорова на свакој подскали, и може бити у распону од 0-21 поена. Као гранична вредност присуства лошег квалитета сна се користи скор 5. У овом истраживању, резултати су приказани у виду апсолутних вредности (PSQI скор) и категоријално (PSQI≥5 указује на присуство лошег квалитета сна). Упитник је уз сагласност аутора, формално преведен на српски језик и валидиран на узорку који је обухватио 140 здравих испитаника (контрола), пацијената оболелих од ОСА и пацијената са депресивним поремећајем. Просечан укупни скор PSQI је био 3.5 +/- 2.2 у контролном узроку, 4.9 +/- 3.6 код ОСА пацијената, и 9.0 +/- 4.9 код пацијената са депресивним поремећајем. Кронбахов алфа је износио 0,791 за тотални скор. Скорови на субскалама су били значајно повезани са укупним скором. Три подгрупе су се значајно разликовале у укупном скору (апсолутна вредност) и категоријално (скор већи од 5 као патолошка вредност), и након корекције за узраст и пол. Пацијенти са ОСА су имали виши скор од контрола, али без достизања статистичке значајности. Латенца спавања процењена упитником и путем полисомнографије није корелирала добро. Тотални скор на упитнику је значајно био повезан са тежином ОСА..

Берлински упитник (orig. Berlin questionnaire) је стандардизовани упитник за самопроцену ризика од присуства синдрома опструктивне апнеје у спавању (ОСА). Садржи 10 питања распоређених у три категорије: (1) хркање и потврђени прекиди

дисања у сну (питања 1–5), (2) умор, малаксалост након буђења и поспаност током вожње (питања 6–9), и (3) присуство артеријске хипертензије/гојазности (питање 10). Упитник садржи и питања која се односе на године живота, пол, телесну висину и телесну тежину испитаника. Скоровање упитника се ради на основу модела предложеног од стране аутора. Прва категорија се оцењује као позитивна уколико испитаник наводи да хрче, често или веома гласно (један поен за сваки позитивни одговор). Уколико испитаник на 5. питању (присуство прекида у дисању) да позитивни одговор, то се рачуна као два поена. Категорија 2 се оцењује као позитивна уколико одговори испитаника указују на перзистентне симптоме умора или поспаности у току вожње. У оквиру категорије 2 се поставља и питање учесталости појаве поспаности за воланом, али одговор на ово питање није укључен у модел бодовања. Категорија 3 се оцењује као позитивна уколико испитаник наведе да има висок крвни притисак и/или (уколико негира притисак) је процењени индекс телесне масе (ИТМ) већи од 30 кг/м². Сматра се да код испитаника постоји висок ризик од ОСА ако су најмање две категорије упитника оцењене позитивно. У овом истраживању, резултати су приказани у виду апсолутних вредности (БQ скор) и категоријално (БQ≥2 указује на висок ризика од присуства ОСА). Упитник је уз сагласност аутора, формално преведен на српски језик и валидиран на узорку од 100 пацијената и професионалних возача Центра за полисомнографију Института за медицину рада Србије. БQ је класификовао 35% испитаника као високоризичне за постојање ОСА. Полисомнографија је потврдила постојање ОСА код 58% испитаника. Скор на упитнику је био значајно повезан са тежином болести (ОСА категорија, АХИ индекс). Сензитивност упитника је била у распону од 51-75%, а специфичност у распону од 86-71%.

СТОП-БАНГ је стандардизовани упитник за процену ризика од постојања синдрома опструктивне апнеје у спавању (ОСА). Упитник је иницијално креиран ради преоперативне процене присуства ОСА код хируршких пацијената, али је касније успешно валидиран и у другим популацијама. Упитник се састоји из два дела. Субјективни део (СТОП) упитника служи за самопроцену ризика од ОСА и садржи 4 питања на које испитаник одговара са Да или Не. Питања се односе на гласно хркање, дневни умор/поспаност, уочене прекиде у дисању током спавања као и на присуство повишеног крвног притиска. Сваки позитивни одговор се бодује са једним поеном. Висок ризик од ОСА постоји уколико су два или више одговора позитивни. Објективни део (БАНГ) упитника се састоји од четири Да/Не питања на које одговор даје члан медицинског тима који је прегледао испитаника. Питања се односе на индекс телесне масе (да ли је ИТМ ≥ 35 кг/м²), године живота (да ли је испитаник старији од 50 година), обим врата (да ли је ОВ ≥ 40 цм) и пол испитаника (да ли је мушког пола). Скоровање СТОП-БАНГ упитника се ради на основу модела предложеног од стране аутора. Укупни скор упитника представља суму поена добијених на основу броја позитивних одговора и може бити у распону од 0-8 поена. Као гранична вредност присуства високог ризика се користи скор 3, а у новијим истраживањима аутора упитника препоручује се и скор 5. У овом истраживању, резултати су приказани у виду апсолутних вредности (СТОП-БАНГ скор) и категоријално (СТОП-БАНГ≥3 указује на присуство умереног, а СТОП-БАНГ≥5 указује на присуство високог ризика од ОСА). Упитник је, уз сагласност аутора, формално преведен на српски језик и валидиран на узорку од 100 пацијената и професионалних возача Центра за полисомнографију Института за медицину рада Србије.

СТОП-БАНГ је класификовао 69% испитаника као високоризичне за постојање ОСА. Полисомнографија је потврдила постојање ОСА код 57% испитаника. Скор на упитнику је био значајно повезан са тежином болести (ОСА категорија, АХИ индекс). Сензитивност упитника је достигла 100% за АХИ већи од 15, а највиша специфичност је била 53,5% за АХИ већи од 5. Позитивна предиктивна вредност је била 71% за АХИ

већи од 5, али само 17,4% за АХИ већи од 30.

Резултати наведених процедура и истраживања су публиковани у међународним часописима (редни број 2,4,5).

Тиме је омогућена рутинска примена ових упитника у Србији и земљама у окружењу, као и адекватна компарабилност резултата наших истраживања из дате области са истраживањима других научника у свету, на шта указује и значајна цитираност и анализа резултата ових радова у радовима типа Systematic review / Meta-analysis.

Резултате истраживања из области поремећаја спавања др Мартин Попевић је презентовао на више међународних (редни број 13-16) и домаћих научних скупова (редни број 41-43, 46-47).

Дана 21.04.2016. године, др Мартин Попевић је одбранио докторску дисертацију под називом „Поспаност, синдром опструктивне апнеје у спавању и саобраћајни трауматизам код возача професионалаца“, чиме је стекао академски назив доктора медицинских наука.

Др Мартин Попевић је и коаутор поглавља о поремећајима спавања у уџбенику „Психијатрија са негом психијатријских болесника“.

Учесник је и носилац већег броја задатака у оквиру националног пројекта из области утицаја поремећаја спавања на радну способност професионалних возача Министарства просвете, науке и технолошког развоја ОН 175081 под руководством проф. Др Александра Миловановића.

У оквиру активности из области оцене радне способности и процене ризика, др Мартин Попевић је публиковао више радова који се односе на пацијенте са вибрационом болести (редни број 6,11), обољењима респираторног тракта (редни број 7,10,12) и неуролошким болестима (редни број 8,9). Одржао је више уводних предавања из дате области на националним конгресима са међународним учешћем (редни број 33-36).

Из наведених активности проистекло је учешће у писању поглавља у књигама „Метод за процену ризика на радном месту и у радној околини“ и „Специјализована методологија Метод за процену ризика на радним местима у здравственим установама“ (редни број 20-22), поглавља у тематским зборницима националног значаја (редни број), као и активно учешће у организацији и одржавању семинара из дате области, учешће у тиму за процену ризика Медицинског факултета у Београду и радним групама за израду подзаконских аката из области медицине рада.

Др Мартин Попевић је 12.10.2009. године одбранио магистарску тезу под називом „Прогностички значај ергоновинског теста за појаву нових кардиоваскуларних догађаја“ чиме је стекао академски назив магистра медицинских наука.

Дана 05.05.2009. године је одбранио специјалистички рад из медицине рада под називом „Компаративна анализа замора на раду медицинских техничара запослених у теренској и стационарној служби ургентне медицине“.

Др Мартин Попевић има значајно стручно ангажовање и у области јавног здравља, у делу који се односи на очување и унапређење здравља радника, пре свега у домену регистрације повреда на раду и професионалних обољења, као и утицаја поремећаја спавања, хроничног и акутног бола (редни број 17,18) стреса и замора на раду на здравље и радну способност запослених. Учесник је више националних и међународних пројеката из области медицине рада, кардиологије, јавног здравља, коаутор радова из области заштите радне и животне средине (редни бр 1).

4. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РАД

4.1. Учесће у реализацији научних пројеката и ангажовање у руковођењу научним радом

- Учесник вишегодишњег пројекта „Израда стручних основа за регистар повреда на раду и концепт утврђивања, пријављивања и регистрације професионалних болести“. Пројекат Министарства Здравља Републике Србије, додељен Институту за медицину рада Србије.
- Учесник пројекта „Израда специјализоване методологије за процену ризика на радним местима у здравственим установама“. Пројекат Министарства Здравља Републике Србије додељен Институту за медицину рада Србије.
- Учесник пројекта „Потребе за промоцијом здравља на радном месту“ у сарадњи са Универзитетом у Ајови, УСА у оквиру међународног пројекта „Међународна обука и истраживање у области медицине рада и заштите животне средине“
- Учесник пројекта „SWIFT– Sustainable Waste Management Initiative For A Healthier Tomorrow – A Comprehensive, Sustainable Approach Focused On The Determinants Of Social Exclusion, Poverty And Health In The Roma, Ashkali And Egyptians In Belgrade, Serbia“, у сарадњи са Светском Здравственом Организацијом.
- Учесник пројекта „Анеугени учинци и појава анеуплоидности у лимфоцитима периферне крви као последица професионалне изложености пестицидима“ 2010-2012. године, у сарадњи Медицинског факултета у Београду и Института за медицинска истраживања и медицину рада из Хрватске
- Учесник пројекта „Effectiveness of a Work-Related Stress Management Program in Blue Collar Workers in Serbia“ у сарадњи са Универзитетом у Ајови, УСА у оквиру међународног пројекта „Међународна обука и истраживање у области медицине рада и заштите животне средине“.
- Учесник пројекта „Значај ране дијагностике синдрома опструктивне апнеје у спавању код возача професионалаца који управљају моторним возилима“ 2011-2021. Пројекат је одобрен од стране Министарства Науке Републике Србије.
- Учесник пројекта „Неинвазивна и инвазивна детекција ендотелне дисфункције и коронарног вазоспазма код болесника са синдромом бола у грудима“ 2011-2021. Пројекат је одобрен од стране Министарства Науке Републике Србије'
- Учесник пројекта „Reinforcement of the Framework for Experiential Education in Healthcare in Serbia (ReFEEHS)“ Ерасмус+ програма КА2 – кључна активност институционална сарадња за иновативност и размену добрих пракси – изградња капацитета у високом образовању 2017-2018.

4.2. Оригиналноост научног рада, степен самосталности у научноистраживачком раду и улога у реализацији радова

Као истраживач, др Мартин Попевић је био аутор у 4 (четири), а коаутор је у 3 (три) рада у М 45 категорији, од чега су 3 рада поглавља у уџбеницима прихваћеним за основну и последипломску наставу. Први аутор је у 1 (једном) раду категорије М22, и 4 (четири) рада категорије М 23. Коаутор је у 1 (једном) раду из групе М21, у 1 (једном) раду из групе М 22, и у 5 (пет) радова из групе М23. Радови у којима је др Мартин Попевић аутор/коаутор имају до 11 аутора, а просечан број аутора по раду је 7 (83 аутора у 12 радова). Др сци. мед. Мартин Попевић је у сарадњи са коауторима дао суштински допринос дефинисању проблема истраживања, реализацији експерименталног рада, обради резултата, писању радова и критичкој ревизији радова.

4.3. Организација научног рада

Др сци. мед. Мартин Попевић је учествовао у реализацији израде свог доктората у свим фазама овог научног пројекта из ког је потекло више радова М 20 категорије.

4.4. Ангажованост у образовању и формирању научних кадрова

Др сци. мед. Мартин Попевић је у периоду од 2018-2021 ангажован на пословима доцента катедре Медицина рада, шефа катедре за постдипломску и специјалистичку наставу из медицине рада, секретара катедре за постдипломску и специјалистичку наставу из хипербаричне медицине, и као члан катедре за постдипломску и специјалистичку наставу из медицине бола Медицинског факултета Универзитета у Београду. Учествовао је активно у последипломској едукацији из наведених предмета, као и у области академске специјализације из јавног здравља. У наведеном периоду је био ангажован и као ментор специјализаната из медицине рада, специјалистичких радова, испитивач на колоквијумима из области менторства (Екологија рада, Идентификација и процена ризика, Физиологија рада) и члан комисије за специјалистички испит из специјализације Медицина рада.

4.5. Рецензија радова публикованих у научним часописима и предлога за пројекте; међународна сарадња

Рецензент је 17 радова за часописе са ИСИ СЦИ листе (Traffic Injury Prevention, International Journal of Preventive Medicine, Accident Analysis & Prevention, Journal of Diabetes, Reliability Engineering & System Safety, Disability and Rehabilitation, International Journal of Nursing Practice, International Journal of Chronic Obstructive Pulmonary Disease, Journal of Obstetrics and Gynaecology, Annals of Thoracic Medicine, Sleep and Breathing).

Учесник пројекта „Потребе за промоцијом здравља на радном месту“ у сарадњи са Универзитетом у Ајови, УСА у оквиру међународног пројекта „Међународна обука и истраживање у области медицине рада и заштите животне средине“

Учесник пројекта „SWIFT– Sustainable Waste Management Initiative For A Healthier Tomorrow – A Comprehensive, Sustainable Approach Focused On The Determinants Of Social Exclusion, Poverty And Health In The Roma, Ashkali And Egyptians In Belgrade, Serbia“, у сарадњи са Светском Здравственом Организацијом.

Учесник пројекта „Анеугени учинци и појава анеуплоидности у лимфоцитима периферне крви као последица професионалне изложености пестицидима“ 2010-2012. године, у сарадњи Медицинског факултета у Београду и Института за медицинска истраживања и медицину рада из Хрватске

Учесник пројекта „Effectiveness of a Work-Related Stress Management Program in Blue Collar Workers in Serbia“ у сарадњи са Универзитетом у Ајови, УСА у оквиру међународног пројекта „Међународна обука и истраживање у области медицине рада и заштите животне средине“.

Учесник пројекта „Reinforcement of the Framework for Experiential Education in Healthcare in Serbia (ReFEEHS)“ Ерасмус+ програма КА2 – кључна активност институционална сарадња за иновативност и размену добрих пракси – изградња капацитета у високом образовању 2017-2018.

4.6. Чланства и активност у научним друштвима

- International Commission on Occupational Health–национални секретар (2009-2015)
- European Sleep Research Society – активни члан
- Српско Лекарско Друштво – Секција медицине рада
- Српско Сомнолошко Друштво – члан-оснивач

5. ПЕТ НАЈЗНАЧАЈНИЈИХ НАУЧНИХ ОСТВАРЕЊА

Према мишљењу Комисије, међу најважнијим научним остварењима др.сци.мед Мартина Попевића, истичу се следећи радови које је научно осмислио и дизајнирао, затим учествовао у реализацији експерименталног и клиничког рада и на крају текстуално уобличио/учествовао у писању рада.

1. **Popević MB**, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: translation and validation of Serbian version of Berlin Questionnaire. Quality of Life Research. 2016; 25(2): 343-349.
M 22 IF 2,344
2. **Popević MB**, Milovanović AP, Milovanović S, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Velaga M. Reliability and Validity of the Pittsburgh Sleep Quality Index-Serbian Translation. Evaluation & the Health Professions. 2018; 41(1): 67-81.
M 23 IF 1,604
3. **Popević MB**, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: Validation of STOP-BANG questionnaire. International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health. 2017;30(5):751–761.
M 23 IF 1,367
4. **Popević M**, Janković S, Borjanović S, Jovičić S, Tenjović L, Milovanović A, Bulat P. Assessment of coarse and fine hand motor performance in asymptomatic subjects exposed to hand-arm vibration. Arh Hig Rada Toksikol. 2014;65:29-36
M 23 IF 0,932
5. Stankovic SJ, Jankovic SM, Borjanovic S S, Tenjovic LR, **Popevic MB**, Barjaktarovic MC. Rewarming curves and derived parameters in the diagnosis of hand-arm vibration syndrome. Medicina del Lavoro. 2011; 102 (5): 445-454.
M 23 IF =0,321

6. КВАЛИТАТИВНИ ПОКАЗАТЕЉИ НАУЧНОГ УСПЕХА

6.1. Утицајност

У радовима са ИСИ СЦИ листе, др. сци.мед. Мартин Попевић је цитиран 92 пута (без аутоцитата).

Web of Science препознаје 57 хетероцитата (Х индекс 5). Приступљено 22/10/2021.

Scopus препознаје 68 хетероцитата (Х индекс 6). Приступљено 22/10/2021.

Радови др. сци.мед. Мартина Попевића су цитирани у следећим публикацијама (приказ без аутоцитата):

- 1. Mandić-Rajčević S, Bulat Z, Matović V, Popević M, Lepić M, Mandić B, Jovanović M, Haufroid V, Žarković M, Bulat P. Environmental and take-home lead exposure in children living in the vicinity of a lead battery smelter in Serbia. Environmental Research. 2018;167: 725-734, <https://doi.org/10.1016/j.envres.2018.08.031>**

Број хетероцитата = 8

1. Alvarez-Ortega N, Caballero-Gallardo K, Olivero-Verbel J. Toxicological effects in children exposed to lead: A cross-sectional study at the Colombian Caribbean coast. *Environment international*. 2019 Sep 1;130:104809.
2. Repić A, Bulat P, Antonijeвић B, Antunović M, Džudović J, Buha A, Bulat Z. The influence of smoking habits on cadmium and lead blood levels in the Serbian adult people. *Environmental Science and Pollution Research*. 2020 Jan;27(1):751-60.
3. Zhang S, Xiao M, Zhang Y, Li Y, Liu H, Han G, Rath B, Lyu K, Wu L. Mimicking neuromelanin nanoparticles as a selective Pb²⁺ probe. *Analytica chimica acta*. 2020 Apr 8;1105:208-13.
4. Wang W, He Y, Zhang D, Wu Y, Pan D. Multi-Criteria Evaluation of Best Available Treatment Technology for Waste Lead-Acid Battery: The Case of China. *Sustainability*. 2020 Jan;12(11):4479.
5. Ansari JA, Mahdi AA, Malik PS, Jafar T. Blood Lead Levels in Children Living Near an Informal Lead Battery Recycling Workshop in Patna, Bihar. *Journal of Health and Pollution*. 2020 Mar 1;10(25).
6. Sample JA, Burns MM, Drutz JE. Childhood lead poisoning: Exposure and prevention.
7. Javorac D, Antonijeвић B, Anđelković M, Repić A, Bulat P, Djordjević AB, Baralić K, Đukić-Ćosić D, Antonić T, Bulat Z. Oxidative stress, metallomics and blood toxicity after subacute low-level lead exposure in Wistar rats: Benchmark dose analyses. *Environmental Pollution*. 2021 Dec 15;291:118103.
8. Van Horne YO, Farzan SF, Johnston JE. Metal-mixtures in toenails of children living near an active industrial facility in Los Angeles County, California. *Journal of Exposure Science & Environmental Epidemiology*. 2021 May;31(3):427-41.

- 2. Popević MB, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: translation and validation of Serbian version of Berlin Questionnaire. Quality of Life Research. 2016; 25(2): 343-349.**

Број хетероцитата = 14

1. Kapur VK, Auckley DH, Chowdhuri S, Kuhlmann DC, Mehra R, Ramar K, Harrod CG. Clinical practice guideline for diagnostic testing for adult obstructive sleep apnea: an American Academy of Sleep Medicine clinical practice guideline. *Journal of Clinical Sleep Medicine*. 2017 Mar 15;13(3):479-504.
2. Chiu HY, Chen PY, Chuang LP, Chen NH, Tu YK, Hsieh YJ, Wang YC, Guilleminault C. Diagnostic accuracy of the Berlin questionnaire, STOP-BANG, STOP, and Epworth sleepiness scale in detecting obstructive sleep apnea: a bivariate meta-analysis. *Sleep medicine reviews*. 2017 Dec 1;36:57-70.

3. Amra B, Rahmati B, Soltaninejad F, Feizi A. Screening questionnaires for obstructive sleep apnea: an updated systematic review. *Oman medical journal*. 2018 May;33(3):184.
4. Kurtis MM, Balestrino R, Rodriguez-Blazquez C, Forjaz MJ, Martinez-Martin P. A review of scales to evaluate sleep disturbances in movement disorders. *Frontiers in neurology*. 2018 May 29;9:369.
5. Peersen K, Munkhaugen J, Gullestad L, Dammen T, Moum T, Otterstad JE. Reproducibility of an extensive self-report questionnaire used in secondary coronary prevention. *Scandinavian journal of public health*. 2017 May;45(3):269-76.
6. Gupta R, Ali R, Dhyani M, Das S, Pundir A. Hindi translation of Berlin questionnaire and its validation as a screening instrument for obstructive sleep apnea. *Journal of neurosciences in rural practice*. 2016 Apr;7(02):244-9.
7. Turnbull CD, Stradling JR. To screen or not to screen for obstructive sleep apnea, that is the question. *Sleep medicine reviews*. 2017 Mar 5;36.
8. Schiza SE, Bouloukaki I. Screening for obstructive sleep apnoea in professional drivers. *Breathe*. 2020 Mar 1;16(1).
9. Andrechuk CR, Netzer N, Zancanella E, Almeida AR, Ceolim MF. Cultural adaptation and evaluation of the measurement properties of the Berlin Questionnaire for Brazil. *Sleep medicine*. 2019 Aug 1;60:182-7.
10. Joseph N, Shenoy AB, Manikandan N, Thulaseedharan DK. Screening of obstructive sleep apnea: a review of questionnaire-based tools. *Clinical Pulmonary Medicine*. 2018 Nov 1;25(6):209-14.
11. Bouloukaki I, Tsiligianni I, Schiza S. Assessment of obstructive sleep apnoea in primary care: Screening and evaluation strategies. *International journal of clinical practice*. 2020 May;74(5):e13482.
12. Kurniawidjaja LM, Modjo R. Instruments for Screening Obstructive Sleep Apnea in Drivers of Commercial Vehicles: A Systematic Literature Review. *Indian Journal of Public Health Research & Development*. 2021 Apr 1;12(2).
13. de Menezes Júnior LA, Fajardo VC, do Nascimento Neto RM, de Freitas SN, de Oliveira FL, Pimenta FA, Machado-Coelho GL, Meireles AL. Diagnostic accuracy of the Berlin questionnaire and the NoSAS score in detecting risk for obstructive sleep apnea in rotating shift workers. *Sleep and Breathing*. 2021 Aug 2:1-9.
14. Silva FS, da Silva Bezerra JP, Mota BC, de Oliveira AC, Sobreira-Neto MA, de Castro SS, Leite CF. Are the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) domains considered in the obstructive sleep apnea instruments? An integrative review. *Sleep and Breathing*. 2021 Jun;25(2):1089-100.

3. Pantic I, Nesic D, Basailovic M, Cetkovic M, Mazic S, Suzic-Lazic J, Popevic M. Chromatin Fractal Organization, Textural Patterns, and Circularity of Nuclear Envelope in Adrenal Zona Fasciculata Cells. *Microscopy and Microanalysis*. 2016; 22(6): 1120-1127.

Број хетероцитата = 9

1. Metze K, Adam R, Florindo JB. The fractal dimension of chromatin-a potential molecular marker for carcinogenesis, tumor progression and prognosis. *Expert review of molecular diagnostics*. 2019 Apr 3;19(4):299-312.
2. Saydmohammed M, Yagi H, Calderon M, Clark MJ, Feinstein T, Sun M, Stolz DB, Watkins SC, Amack JD, Lo CW, Tsang M. Vertebrate myosin 1d regulates left-right organizer morphogenesis and laterality. *Nature communications*. 2018 Aug 23;9(1):1-1.
3. Nikolovski D, Dugalic S, Pantic I. Iron oxide nanoparticles decrease nuclear fractal dimension of buccal epithelial cells in a time-dependent manner. *Journal of microscopy*. 2017 Oct;268(1):45-52.
4. Martinovic T, Ciric D, Pantic I, Lalic K, Rasulic I, Despotovic S, Lalic I, Djuricic D, Bumbasirevic V, Kravic-Stevovic T. Unusual shape and structure of lymphocyte nuclei is linked to hyperglycemia in type 2 diabetes patients. *Tissue and Cell*. 2018 Jun 1;52:92-100.
5. Xavier AI, Cavalcanti MB, da Silva EB, de Jesus Amaral A, de Salazar T. Fractal analysis of chromatin as a potential indicator of human exposures to ionizing radiation. *Scientia Plena*. 2018 Mar 19;14(2).
6. Topalovic N, Mazic S, Nesic D, Vukovic O, Cumic J, Laketic D, Karlicic IS, Pantic I. Association between Chromatin Structural Organization of Peripheral Blood Neutrophils and

Self-Perceived Mental Stress: Gray-Level Co-occurrence Matrix Analysis. *Microscopy and Microanalysis*. 2021 Oct;27(5):1202-8.

7. Gannon AL. Determining the role of androgen receptor and glucocorticoid receptor in the rodent adrenal cortex through conditional gene targeting.
8. Pantić I, Dimitrijević D, Stašević-Karličić I, Jeremić M, Starčević A, Ristić S, Blachnio A, Przepiorka A. Chromatin textural parameters of blood neutrophils are associated with stress levels in patients with recurrent depressive disorder. *Srpski arhiv za celokupno lekarstvo*. 2019;147(11-12):718-23.
9. Martinović TI. Ultrastrukturalne promene u limfocitima periferne krvi bolesnika sa Diabetes mellitus-om tip 2. Универзитет у Београду. 2018 Sep 24.
4. **Popević MB, Milovanović AP, Milovanović S, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Velaga M. Reliability and Validity of the Pittsburgh Sleep Quality Index-Serbian Translation. Evaluation & the Health Professions. 2018: 41(1): 67-81.**

Број хетероцитата =17

1. Stojanov J, Malobabic M, Stanojevic G, Stevic M, Milosevic V, Stojanov A. Quality of sleep and health-related quality of life among health care professionals treating patients with coronavirus disease-19. *The International journal of social psychiatry*. 2021 Mar;67(2):175.
2. Raffi F, Ameri F, Haghani H, Ghobadi A. The effect of aromatherapy massage with lavender and chamomile oil on anxiety and sleep quality of patients with burns. *Burns*. 2020 Feb 1;46(1):164-71.
3. Seidi PA, Mohammadi H, Khazaie H, Abas NQ, Jaff D. Psychometric properties of the Kurdish version of pittsburgh sleep quality index. *Sleep medicine*. 2019 Nov 1;63:75-81.
4. Randjelović P, Stojiljković N, Radulović N, Ilić I, Stojanović N, Ilić S. The association of smartphone usage with subjective sleep quality and daytime sleepiness among medical students. *Biological Rhythm Research*. 2019 Nov 2;50(6):857-65.
5. Yang Y, Li W, Ma TJ, Zhang L, Hall BJ, Ungvari GS, Xiang YT. Prevalence of poor sleep quality in perinatal and postnatal women: a comprehensive meta-analysis of observational studies. *Frontiers in psychiatry*. 2020 Mar 13;11:161.
6. Chehri A, Parsa L, Khazaie S, Khazaie H, Jalali A. Validation of the sleep hygiene index for the elderly. *Journal of public health*. 2021 Aug;29(4):787-93.
7. Stojanov A, Stojanov J, Milosevic V, Malobabic M, Stanojevic G, Stevic M, Djordjevic G. The impact of the coronavirus disease-2019 pandemic on the psychological status and quality of life of myasthenia gravis patients. *Annals of Indian Academy of Neurology*. 2020 Jul;23(4):510.
8. Stanković M, Nešić M, Čičević S, Shi Z. Association of smartphone use with depression, anxiety, stress, sleep quality, and internet addiction. Empirical evidence from a smartphone application. *Personality and Individual Differences*. 2021 Jan 1;168:110342.
9. Stojanov A, Vojinovic S, Stojanov J, Malobabic M, Stevic M, Milosevic V, Stanojevic G. Quality of sleep and fatigue in patients with the relapsing-remitting multiple sclerosis during the coronavirus disease-2019 pandemic. *Clinical neurology and neurosurgery*. 2021 Jun 1;205:106640.
10. Hong WT. *Bedroom layout based on Feng Shui conception for sleep quality improvement: Case study of young female adults in Malaysia/Hong Wan Thing* (Doctoral dissertation, University of Malaya).
11. Agarwal AK, Verma A, Agarwal M, Singh SK. ADOLESCENTS SLEEP QUALITY AND INTERNET ADDICTION.
12. Smyka M, Kosińska-Kaczyńska K, Sochacki-Wójcicka N, Zgliczyńska M, Wielgoś M. Sleep quality according to the Pittsburgh Sleep Quality Index in over 7000 pregnant women in Poland. *Sleep and Biological Rhythms*. 2021 May 4:1-8.
13. Silva FS, da Silva Bezerra JP, Mota BC, de Oliveira AC, Sobreira-Neto MA, de Castro SS, Leite CF. Are the International Classification of Functioning, Disability and Health

- (ICF) domains considered in the obstructive sleep apnea instruments? An integrative review. *Sleep and Breathing*. 2021 Jun;25(2):1089-100.
14. Zafar M, Ansari K. Sleep Disorders Among Undergraduate Health Students in Bristol, United Kingdom. *Mediterranean Journal of Clinical Psychology*. 2020 Dec 19;8(3).
 15. Mapp T. *Effect of Sleep Health on Adolescent Distance Runner Performance and Indication with Resting Heart Rate, Heart Rate Variability, and Rate of Perceived Exertion* (Doctoral dissertation, Concordia University Chicago).
 16. Košir T. *Psihometrične značilnosti slovenske različice Pittsburškega vprašalnika kakovosti spanja* (Doctoral dissertation, [T. Košir]).
 17. Thomé CG. Alteração da sensopercepção em pacientes com síndrome da apneia obstrutiva do sono.
5. **Popević MB, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. Screening commercial drivers for obstructive sleep apnea: Validation of STOP-BANG questionnaire. *International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health*. 2017;30(5):751–761.**
- Број хетероцитата =20
1. Kurtis MM, Balestrino R, Rodriguez-Blazquez C, Forjaz MJ, Martinez-Martin P. A review of scales to evaluate sleep disturbances in movement disorders. *Frontiers in neurology*. 2018 May 29;9:369.
 2. Tinajero R, Williams PG, Cribbet MR, Rau HK, Bride DL, Suchy Y. Nonrestorative sleep in healthy, young adults without insomnia: Associations with executive functioning, fatigue, and pre-sleep arousal. *Sleep Health*. 2018 Jun 1;4(3):284-91.
 3. Nilius G, Schroeder M, Domanski U, Tietze A, Schäfer T, Franke KJ. Telemedicine improves continuous positive airway pressure adherence in stroke patients with obstructive sleep apnea in a randomized trial. *Respiration*. 2019;98(5):410-20.
 4. Ralls F, Cutchen L. A contemporary review of obstructive sleep apnea. *Current opinion in pulmonary medicine*. 2019 Nov 1;25(6):578-93.
 5. Bonsignore MR, Randerath W, Schiza S, Verbraecken J, Elliott MW, Riha R, Barbe F, Bouloukaki I, Castrogiovanni A, Deleanu O, Goncalves M. European Respiratory Society statement on sleep apnoea, sleepiness and driving risk. *European respiratory journal*. 2021 Feb 1;57(2).
 6. Arora T, Al-Houqani M. Comparison of commonly used screening tools for determining obstructive sleep apnea amongst aviation employees. *Sleep Medicine*. 2021 Jan 1;77:332-6.
 7. Sebastian SK, Vaghela JF. Clinical use of STOP-BANG and ESS questionnaires in the evaluation of obstructive sleep apnoea-related risk factors for motor vehicle accidents among public transport drivers in Delhi, India. *Sleep and Breathing*. 2021 Jan 4:1-6.
 8. Chen L, Pivetta B, Nagappa M, Saripella A, Islam S, Englesakis M, Chung F. Validation of the STOP-Bang questionnaire for screening of obstructive sleep apnea in the general population and commercial drivers: a systematic review and meta-analysis. *Sleep and Breathing*. 2021 Jan 28:1-1.
 9. Glowacki B. Increasing Recognition of Obstructive Sleep Apnea in Primary Care: Implementing the STOP-Bang Questionnaire into Practice. Salisbury University; 2019.
 10. Kurniawidjaja LM, Modjo R. Instruments for Screening Obstructive Sleep Apnea in Drivers of Commercial Vehicles: A Systematic Literature Review. *Indian Journal of Public Health Research & Development*. 2021 Apr 1;12(2).
 11. de Menezes Duarte RL, Magalhães-da-Silveira FJ, Gozal D. Screening for Sleep Apnea: When and How?. *Current Sleep Medicine Reports*. 2018 Sep;4(3):221-30.
 12. Paul M. The Impact of Obstructive Sleep Apnea on the Sleep of Critically Ill Patients. *Critical Care Nursing Clinics*. 2021 Jun 1;33(2):173-92.
 13. Glenn TL, Mabry JE, Soccolich SA, Hickman JS. Undiagnosed Obstructive Sleep Apnea in Commercial Motor Vehicle Drivers: Application of STOP-Bang.
 14. Donovan LM, Kapur VK. Screening commercial drivers for sleep apnea: are profits and public safety aligned?.
 15. Adami A, Tonon D, Corica A, Trevisan D, Cipriano G, De Santis N, Guerriero M, Rossato G. Poor performance of screening questionnaires for obstructive sleep apnea in male commercial drivers. *Sleep and Breathing*. 2021 Jun 16:1-7.

16. Silva FS, da Silva Bezerra JP, Mota BC, de Oliveira AC, Sobreira-Neto MA, de Castro SS, Leite CF. Are the International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF) domains considered in the obstructive sleep apnea instruments? An integrative review. *Sleep and Breathing*. 2021 Jun;25(2):1089-100.
 17. Song Y, Park HG, Song S, Lee DH, Huh G, Hyun SJ, Choe G, Han SA, Ji JY, Kim JK, Kim HJ. Analysis of Sleep Questionnaires of Commercial Vehicle Operators in Korea. *Korean Journal of Otorhinolaryngology-Head and Neck Surgery*. 2019 Mar 15;62(4):221-7.
 18. Kawada T, Popević MB, Milovanović A, Nagorni-Obradović L, Nešić D, Milovanović J, Milovanović AP. LETTER TO THE EDITOR (NOVEMBER 15, 2017) CONCERNING THE PAPER " SCREENING COMMERCIAL DRIVERS FOR OBSTRUCTIVE SLEEP APNEA: VALIDATION OF STOP-BANG QUESTIONNAIRE"/AUTHORS'RESPONSE. *International journal of occupational medicine and environmental health*. 2018;31(5):697.
 19. Duarte RL, Magalhães-da-Silveira FJ, Gozal D. Prediction of obstructive sleep apnea using GOAL questionnaire in adults with or without excessive daytime sleepiness: A cross-sectional study. *Sleep Health*. 2021 Apr 1;7(2):212-8.
 20. Pesantez Salinas PE, Vázquez Quezada MB. *Somnolencia diurna excesiva y tamizaje de apnea obstructiva de sueño en conductores profesionales de la ciudad de Cuenca en el año 2018* (Bachelor's thesis, Universidad del Azuay).
- 6. Popević M, Janković S, Borjanović S, Jovičić S, Tenjović L, Milovanović A, Bulat P. Assessment of coarse and fine hand motor performance in asymptomatic subjects exposed to hand-arm vibration. *Arh Hig Rada Toksikol*. 2014;65:29-36**
Број хетероцитата = 6
1. Forouharmajd F, Yadegari M, Ahmadvand M, Forouharmajd F, Pourabdian S. Hand-arm vibration effects on performance, tactile acuity, and temperature of hand. *Journal of medical signals and sensors*. 2017 Oct;7(4):252.
 2. Sadeghi S, Maleki A. The empirical mode decomposition-decision tree method to recognize the steady-state visual evoked potentials with wide frequency range. *Journal of Medical Signals and Sensors*. 2018 Oct;8(4):225.
 3. Wahl U, Kaulbars U, Ernst F, Hirsch T. Vibrationssyndrom der Finger. *Trauma und Berufskrankheit*. 2019 Dec;21(4):276-85.
 4. Abramavičius S, Venslauskas M, Vaitkus A, Gudžiūnas V, Laucius O, Stankevičius E. Local vibrational therapy for essential tremor reduction: a clinical study. *Medicina*. 2020 Oct;56(10):552.
 5. Mantarova S, Georeva P, Karamfiloff K, Zlatareva D. ALGORITHM FOR HEALTH MONITORING OF WORKERS EXPOSED TO HAND-ARM VIBRATION. *INTERNATIONAL JOURNAL SCIENTIFIC PAPERS VOL 13.2*. 2016 Jun 17:321.
 6. Wahl U. Organische und funktionelle Durchblutungsstörungen der Hand-differenzialdiagnostische Aspekte. *Phlebologie*. 2020 May 28.
- 7. Popević M, Kisić G, Đukić M, Bulat P. Work ability assessment in a patient with Wilson's disease. *Arh Hig Rada Toksikol*. 2011; 62: 163-167.**
Број хетероцитата = 4
1. Osredkar J, Sustar N. Copper and zinc, biological role and significance of copper/zinc imbalance. *J Clin Toxicol*. 2011;3(2161):0495.
 2. Gutiérrez-Ávila N. Dysexecutive syndrome in a patient with Wilson's disease. *Psychology*. 2014 Jan 10;5(01):47.
 3. Emokpae MA, Nnadi JC. Serum levels of some Metallic Elements among students of a tertiary institution with different ABO Blood Groups in Nigeria. *SOKOTO JOURNAL OF MEDICAL LABORATORY SCIENCE (SJMLS)*.:89.
 4. Miraj SS, Rao M. Clinical Toxicology of Copper: Source, Toxidrome, Mechanism of Toxicity, and Management. In *Metal Toxicology Handbook* 2020 Nov 19 (pp. 199-217). CRC Press.
- 8. Milovanović A, Milovanović J, Obrenović S, Milovanović A, Simonović P, Čemerikić D, Tačević Z, Petronić I, Grajić M, Kekuš D, Popević M. Lyme neuroborreliosis. *Acta veterinaria*. 2011; 61 (1): 89-98.**

Број хетероцитата =1

1. Al-Ali T. Investigation of A Potential Relationship Between Wild Bird Populations and Human Lyme Disease Rate in Connecticut from 1991-2002. 2017. *مجلة العلوم الزراعية والبيئية والبيطرية* Jun 30;1(2):43-25.

9. Milovanović A, Nowak D, Milovanović A, Hering K, Klein J, Kovalevskiy E, Kundiev Y, Peruničić B, Popević M, Šuštran B, Nenadović M. Silicotuberculosis and Silicosis as Occupational Diseases: Report of Two Cases. *Srp Arh Celok Lek.* 2011;139(7-8):536-539

Број хетероцитата = 7

1. Farazi A, Jabbariasl M. Silico-tuberculosis and associated risk factors in central province of Iran. *The Pan African Medical Journal.* 2015;20.
2. Andraos C, Utembe W, Gulumian M. Exceedance of environmental exposure limits to crystalline silica in communities surrounding gold mine tailings storage facilities in South Africa. *Science of the total environment.* 2018 Apr 1;619:504-16.
3. Dong H, Jing W, Yabo Y, Xiaokang Y, Wan W, Min M, Wenyang W, Zhaoquan C, Yingru X, Rongbo Z. Establishment of rat model of silicotuberculosis and its pathological characteristic. *Pathogens and global health.* 2014 Oct 1;108(7):312-6.
4. Alavi SM, Bakhtiyariniya P, Egthesad M, Salmanzadeh S. Prevalence of pulmonary tuberculosis before and after soil dust in Khuzestan, southwest Iran. *Caspian journal of internal medicine.* 2014;5(4):190.
5. Barton C. Fibrogenic dusts. *Hamilton & Hardy's Industrial Toxicology.* 2015 Mar 25:935-48.
6. Ковалева АС, Серова НС, Бухтияров ИВ, Егорова ЕМ, Семенова МС. Компьютерная томография в оценке динамики развития пневмокониоза. *Российский электронный журнал лучевой диагностики.* 2018;8(4):95-102.
7. Mitra A, Deb R. Incidence of Pulmonary and Extrapulmonary Tuberculosis among Jaintia Tribes, Meghalaya: A Hospital based Study. *Indian Journal of Public Health Research & Development.* 2019 Jul 1;10(7).

10. Stankovic SJ, Jankovic SM, Borjanovic S S, Tenjovic LR, Popevic MB, Barjaktarovic MC. Rewarming curves and derived parameters in the diagnosis of hand-arm vibration syndrome. *Medicina del Lavoro.* 2011; 102 (5): 445-454.

Број хетероцитата = 6

1. House R, Holness L, Taraschuk I, Nisenbaum R. Infrared thermography in the hands and feet of hand-arm vibration syndrome (HAVS) cases and controls. *International Journal of Industrial Ergonomics.* 2017 Nov 1;62:70-6.
2. Четуква ДХ. Основные методы диагностики вибрационной болезни в клинико-экспертной оценке. *Современные проблемы науки и образования.* 2012(3):75-.
3. Gawkrödger DJ, Shah M. Air Hammer Operators. *Kanerva's Occupational Dermatology.* 2020:1707-13.
4. Kurt Ammer MD. THERMOLOGY. *Health.* 2013;33(3):165-9.
5. Мулов ДВ. Оценка адекватности математической модели рабочего процесса ручной ударной машины с виброзащитной системой. *Металлургические процессы и оборудование.* 2014(2):67-73.
6. Селицкий ГД, Измерова НИ, Хамаганова ИВ, Пономарев БА, Богачева НА, Петинати ЯА. Васкулиты в экологической дерматологии. *Клиническая дерматология и венерология.* 2013;11(5):95-9.

7. КВАЛИТЕТ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

До сада од почетка каријере др. сци. мед. Мартин Попевић је публикувао 53 публицистичке јединице, од тога 12 радова штампаних у целини у међународним часописима (1xM21, 2xM22, 9xM23). Збирни импакт фактор свих радова износи 15,519.

Просечан броја аутора по раду је 7 (83 аутора у 12 радова).

Као истраживач, др Мартин Попевић је био аутор у 4 (четири), а коаутор је у 3 (три) рада у М 45 категорији, од чега су 3 рада поглавља у уџбеницима прихваћеним за основну и последипломску наставу. Први аутор је у 1 (једном) раду категорије М22, и 4 (четири) рада категорије М 23. Коаутор је у 1 (једном) раду из групе М21, у 1 (једном) раду из групе М 22, и у 5 (пет) радова из групе М23.

На основу захтева Правилника о избору у звање збир од потребних 6 бодова у категоријама $M_{11}+M_{12}+M_{21}+M_{22}+M_{23}+M_{41}+M_{42}$ износи 38,2 (нормиран број поена коригован према броју аутора), односно, од потребних 10 у категоријама $M_{10}+M_{20}+M_{31}+M_{32}+M_{33}+M_{41}+M_{42}$, збир износи 38,2 (нормиран број поена коригован према броју аутора).

Табеле у прилогу дају сажети преглед постигнутих резултата научног рада др. сци. мед. Мартин Попевића.

Табела 1. Преглед публикација др. сци. мед. Мартина Попевића за избор у звање научни сарадник по категоријама, вредности резултата /укупно и нормирано) и импакт фактору

Категорија научне публикације	Ознака групе резултата	Врста резултата (М)	Број радова	Укупан број поена	Нормиран број поена	Импакт фактор
Рад у врхунском међународном часопису	M20	M21	1	8	4	5,026
Рад у истакнутом међународном часопису	M20	M22	2	10	10	4,235
Рад у међународном часопису	M20	M23	9	27	24,2	6,258
Саопштење са међународног скупа штампано у изводу	M30	M34	4	2	2	
Поглавље у књизи М 42 или рад у тематском зборнику националног значаја	M40	M45	7	10,5	10,5	
Рад у националном часопису	M50	M51/M53	9	10	10	
Саопштење са скупа националног значаја штампано у целини	M60	M63	4	4	4	
Саопштење са скупа националног значаја штампано у изводу	M60	M64	16	3,2	3,2	
Одбрањена докторска дисертација	M70	M71	1	6	6	
УКУПНО			53	80,7	73,9	15,519

Табела 2. Укупне вредности М коефицијената кандидата за избор у звање научни сарадник др. сци. мед. Мартина Попевића према категоријама прописаним у Правилнику за област природно математичких и медицинских наука

КРИТЕРИЈУМИ МИНИСТАРСТВА		РЕЗУЛТАТИ КАНДИДАТА	
УКУПНО	16	УКУПНО	73,9
$M_{10}+M_{20}+M_{31}+M_{32}+M_{33}+M_{41}+M_{42}$	10	$M_{10}+M_{20}+M_{31}+M_{32}+M_{33}+M_{41}+M_{42}$	38,2
$M_{11}+M_{12}+M_{21}+M_{22}+M_{23}+M_{41}+M_{42}$	6	$M_{11}+M_{12}+M_{21}+M_{22}+M_{23}+M_{41}+M_{42}$	38,2

8. ЗАВРШНО МИШЉЕЊЕ И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

Истраживачки рад др. сци. мед. Мартина Попевића је везан за област медицине рада, пре свега за област процене утицаја поремећаја спавања, са нагласком на синдром опструктивне апнеје у спавању, на радну способност, утицаја различитих професионалних и болести у вези са радом на радну способност и квалитет живота, као и за области процене здравствених ризика на радним местима и у радној околини.

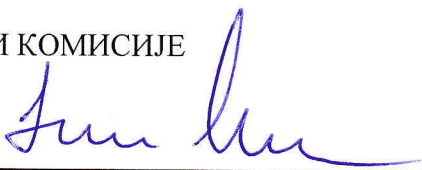
До сада од почетка каријере др. сци. мед. Мартин Попевић је публиковао 53 публицистичке јединице, од тога 12 радова штампаних у целини у међународним часописима (1xM21, 2xM22, 9xM23). Збирни импакт фактор свих радова износи 15,519.

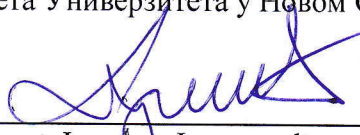
На основу детаљне анализе приложене документације, броја и квалитета објављених радова, стручног усавршавања и доприноса, чланови комисије сматрају да је др сци. Мартин Попевић, доктор медицине, специјалиста медицине рада и доктор медицинских наука, у свом досадашњем раду показао велико интересовање и способност за самостално бављење научно-истраживачким радом из уже научне области **медицина рада**. Својим истраживањима допринео је проширивању знања у области процене утицаја поремећаја спавања, пре свега синдрома опструктивне апнеје у спавању, на радну способност, утицаја различитих професионалних и болести у вези са радом на радну способност и квалитет живота, као и у области процене здравствених ризика на радним местима и у радној околини.

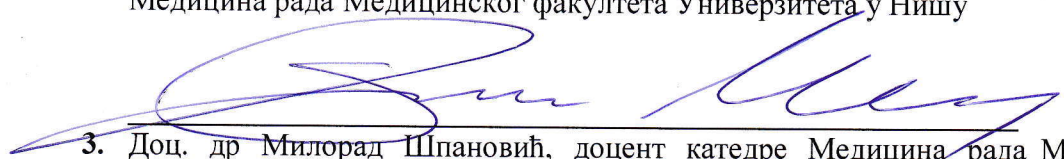
Кандидат у потпуности задовољава услове за избор у звање **научни сарадник** прописане Законом о научно-истраживачкој делатности и Правилником о поступку, начину вредновања и квантитативном исказивању научноистраживачких резултата истраживача МПНТР РС.

Комисија сматра да кандидат испуњава све прописане критеријуме за стицање научног звања **Научни сарадник**, донетих од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије те предлаже Научном већу Медицинског факултета Војномедицинске академије Универзитета одбране у Београду да предложи др сци. Мартина Попевића за стицање звања **Научни сарадник** за област **Медицина рада**.

ЧЛАНОВИ КОМИСИЈЕ

- 
1. Проф. др Иван Миков, редовни професор катедре Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду – председник комисије

- 
2. Проф. др Јовица Јовановић, научни саветник, редовни професор катедре Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Нишу

- 
3. Доц. др Милорад Шпановић, доцент катедре Медицина рада Медицинског факултета Универзитета у Новом Саду

У Београду, 25.10.2021.

21

